

บทคัดย่อ

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินรายได้ส่วนรัฐไหลจากการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจมหภาค นำเสนอผลกระทบของรายได้จากการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจมหภาค และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อลดระดับรายได้ส่วนรัฐไหลด้านการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจมหภาค โดยอาศัยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตขนาด 180 สาขา และตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวขนาด 89 สาขา ปี 2553 ผลการประเมินรายได้รัฐไหลทางการท่องเที่ยวในระดับเศรษฐกิจมหภาค พบว่า สาขาการท่องเที่ยวมีค่าตัวทวีในระดับที่สูง มีความเชื่อมโยงไปข้างหลังมากกว่าความเชื่อมโยงไปข้างหน้า และมีรายได้รัฐไหลที่ต่ำ ซึ่งมีค่าเท่ากับร้อยละ 9.52 จากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตขนาด 180 สาขา และมีค่าเท่ากับร้อยละ 8.01 จากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวขนาด 89 สาขา โดยที่สาขาการขายสินค้าเพื่อการท่องเที่ยว สาขาโรงแรมและรีสอร์ท สาขาเกสต์เฮาส์ สาขาที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท และสาขาภัตตาคารและร้านอาหาร มีร้อยละของรายได้รัฐไหลเท่ากับ 4.46 8.59 9.37 8.51 และ 8.75 ตามลำดับ สำหรับข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อลดส่วนรัฐไหลทางการท่องเที่ยวและสร้างความสมดุลด้านการกระจายรายได้ คือ ควรจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มากขึ้น การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการที่พักและผู้ประกอบการธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่มใช้ปัจจัยการผลิตหรือสินค้าชั้นกลางจากชุมชนในท้องถิ่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เน้นความเป็นไทย เช่น การท่องเที่ยววิถีชุมชน หรือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การพัฒนาสินค้าของชุมชนและท้องถิ่นในสถานที่ท่องเที่ยวให้มีอัตลักษณ์ และจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการท่องเที่ยวขนาด 89 สาขาที่มีข้อมูลโครงสร้างการนำเข้าปัจจัยการผลิตในแต่ละสาขา

คำสำคัญ: ส่วนรัฐไหลทางการท่องเที่ยว รายได้รัฐไหลทางการท่องเที่ยว ผลทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว การลดรายได้รัฐไหลทางการท่องเที่ยว

Abstract

The objective of this project is to evaluate the tourism leakage at the macroeconomic level, present the impact of tourism leakage on the macroeconomic, and make policy recommendations to reduce tourism leakage at the macroeconomic level by using the 180-sector input-output table and the 89-sector tourism input-output table in 2010. The results show that tourism multiplier has a high value. There are backward linkages more than forward linkages. The tourism leakages are low, 9.52 percent from 180-sector input-output table and 8.01 percent from the 89-sector tourism input-output. Retail trade of country-specific tourism characteristic goods sector, hotel and resort sector, guesthouse sector, homestay/community-based tourism/rural tourism sector and food and beverage serving activities sector with the percentage of leakage revenue equal to 4.46, 8.59, 9.37, 8.51 and 8.75 respectively. The policy recommendations are an adequate budget allocation to promote tourism, the promotion of using the local intermediate goods on accommodation services and food and beverage service business operators, the encouragement of community-based tourism and rural tourism emphasized on Thai culture, development of local and community products, and improvement of the 89-sector input-output table to provide the import structure in each sector.

Keywords: Tourism Leakage, Economic Impacts of Tourism